

The Pragmatics of *yani* as a Parenthetical Marker in Turkish: Evidence from the METU Turkish Corpus

Şükriye Ruhi
Middle East Technical University
sukruh@metu.edu.tr

yani in the Pragmatics of Turkish

- *yani*: a kind of reformulator; in the same group as *düger bir deyişle*, *başka bir deyişle* (Eng. *that is*, *in other words*)
- The literature on *yani*:
  - A discourse connective with expansive, inferential meaning (Gencan 1979; Özel et al. 1983; İlgin and Büyükkantarcıoğlu 1994)
  - A discourse particle (other examples: *sey* and *işte*) (Yılmaz 2004).

Textual Functions of *yani*

- Summarizing
  - E.g.: **Maaşı alır almaz markete, kuaföre, mağazalara koştu; yani sıfırı tüketti** (As soon as she got her pay, she rushed to the supermarket, the hairdresser, to shops; that is, she went broke)
- To express a result
  - E.g.: **Adamın evi, arabası, yatı var; yani parababası** (*The man's got a house, a car, a yacht, in other words, he's a money bag*)
- Expansion/clarification
  - E.g. 1: **Yarın Pazartesi, yani ıstırap başlıyor** (Tomorrow is Monday, in other words, the misery starts)
    - “dinleyiciyi kendi düşüncesine çekmek” (İlgin and Büyükküntarcıoğlu 1994)
  - E.g. 2: **Ama evlerden, mahallelerden, yerleşme dışına çıkamıyorsunuz. Yani** kapalı bir yerleşim dokusu” (But you cannot leave the houses, the neighborhood, the vicinity. In other words, it is a closed settlement.)

informative

to strengthen the proposition

(Samples from İlgin and Büyükküntarcıoğlu (1994), Yılmaz (2004), and METU Turkish Corpus)

Interactional Functions of *yani*

Yilmaz (2004):

- To take up a turn
- To introduce a repair
- To create an emotive effect

Functions according to position:

1. Utterance-initial:
connective; topic continuation
2. Utterance-medial:
repair; expansive
3. Utterance-final:
Contextualisation
cue;emotive effect

Utterance-initial	Utterance-internal	Utterance-final
503 (%49)	229 (%22)	300 (%29)

yani in METU Turkish Corpus: Some figures

1	a. Within juxtaposed clauses i. in clause-initial position ii. <i>as a parenthetical to clause constituents</i> b. In clause-final position	577
2	In sentence-initial position	358
	Total	935

Parenthetical *yani*

- Samples of *yani* in the METU Turkish Corpus as a parenthetical:
  - (1) “Milli Misak sınırları içinde ülke ve ulus birliğini esas tutarak sosyal adalet koşullarını gerçekleştirmek, ilerici atılışlarla demokrasiyi kurmak, **çağdaş uygarlığa**, **yani**, **sömürüsüz uygarlığa kavuşmak**; Atatürk'ün istiklâli tam ilkesini gerçekleştirmek.”
Translation (of co-ordinated constituents): **modern civilization**, **in other words**, **a civilization without exploitation**
  - (2) “İşte böylesine bir dervişlikle **şairliği**, **yani söyleme sanatını**, özü söze çevirme gücünü, düşünceyi elle tutulur gibi, gözle görülür gibi, kulakla duyulur gibi somutlaştırma, duyulara sunma yeteneğini bir araya getirmiş bir insanoğlu ve Türkmen kocası, bir Anadolu köylüsüdür Yunus Emre.”
Translation: **being a poet**, **that is**, **the art of expression**

Theoretical Positions on Parentheticals

- Two positions:
  1. Parentheticals concern the semantic component (conceptual) of discourse (Blakemore 2007)
→ Parentheticals should not be categorized along with connectives and discourse particles.
  2. Conceptual content + procedural markers (i.e. They do not add to the truth-conditions but place restraints on inferential processing; see, Murillo 2004)
- The significance of the debate:
  1. For the categorization of discourses connectives and discourse particles and the explication of their functions
  2. The relationship between **explicatures** (i.e., the ‘what is said’ in pragmatics) and **implicatures** (i.e., ‘what is inferrable’)

Theoretical Frame and Claims

- Relevance Theory (Sperber & Wilson 1995; henceforth, RT)
- Claims:

yani

  - (1) places restraints on the (meta)representation of the referent in the explication;
  - (2) enriches the textual implicatures in the semantic component;
  - (3) creates an emotive effect on the stylistic plane of discourse

The Comprehension Process in RT

- Constructing an appropriate hypothesis about explicit content (in relevance-theoretic terms, EXPLICATURES) via decoding, disambiguation, reference resolution, and other pragmatic enrichment processes.
- Constructing an appropriate hypothesis about the intended contextual assumptions (in relevance-theoretic terms, IMPLICATED PREMISES).
- Constructing an appropriate hypothesis about the intended contextual implications (in relevance-theoretic terms, IMPLICATED CONCLUSIONS).

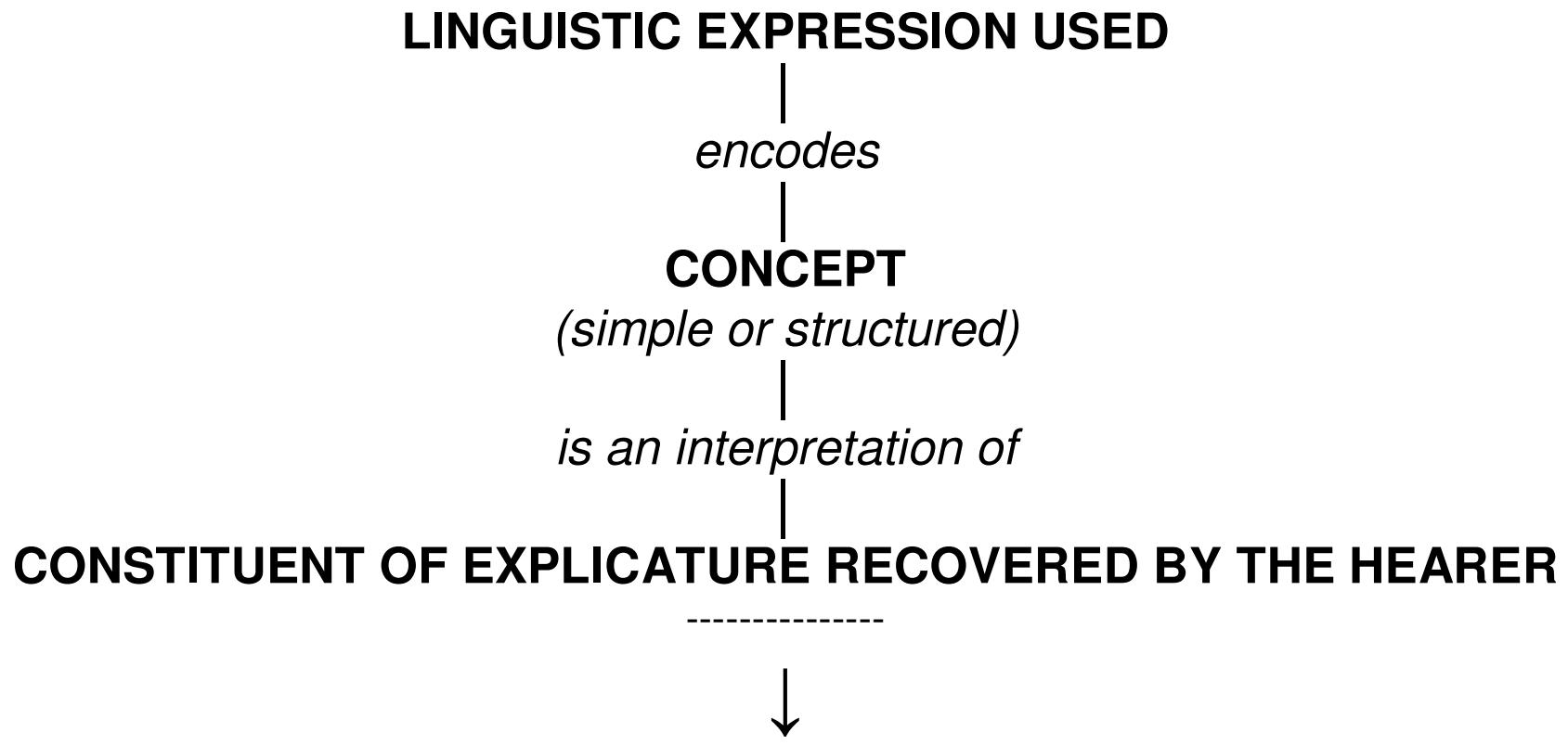
The Comprehension Process in RT: An Example

- In the dialogue between Peter and Mary, Peter is asking Mary if she can help him find a job. Mary's communicative intention is to show Peter that she is sad. The **basic-level explication**, 'Mary can't help Peter to find a job', can be embedded under a further level of **explication**, indicating **the (propositional) attitude**:
'Mary regrets that she can't help Peter to find a job'

Peter: Can you help?
Mary (sadly): I can't

(From Wilson and Sperber 1993)

The Relation Between Words and Concepts in RT

Accordingly, every utterance is a metarepresentation of an idea or a linguistic expression (Wilson 2000)

(Figure from Blakemore 2007: 322; see, Carston 2002)

Samples - 1

(1) Ziyarete gittiğimizde yengem **hanim abla dediği görümcesine yani halama** bazı hususlarda danışırıdı.

Translation: *her sister-in-law, whom she referred to as lady elder sister that is my (paternal) aunt*

(2) İşte böylesine bir dervişlikle **şairliği, yani söyleme sanatını**, özü söze çevirme gücünü, düşünceyi elle tutulur gibi, gözle görülür gibi, kulakla duyulur gibi somutlaştırma, duyulara sunma yeteneğini bir araya getirmiş bir insanoğlu ve Türkmen kocası, bir Anadolu köylüsüdür Yunus Emre.

Translation: *being a poet, that is, the art of expression*

(3) Balıkçı, klasik dünyayı çok sever. Anadolu'nun kendi yaşadığı bölgesinde bu dünyanın şîirini bulur. Bu sevgiyi ideolojileştirirken, değer yargısına dayalı ayrımlar da geliştirir. Sözgelişi, Klasik Yunan kültürünün asıl insancıl, maddeci ve demokratik çekirdeği **lyonya'da, yani Anadolu'dadır**; buna karşılık Atika'da Sokrates - Platon - Aristoteles çizgisinde idealist felsefe gelişmiş ve bu da totaliter düşünce biçimlerine zemin hazırlamıştır . Böylece Balıkçı Klasik Yunan kültürünü araştıranlar arasında, bir Anadolu şovenisti olarak özgün yerini alır.

Translation: *in Ionia, that is, in Anatolia*

Samples - 2

(4) ...o kızın evinin önünden geçirdiler beni . Adı Nurhan mıydı? Uzun saçları vardı. **Dikiş öğrenmek** için bir terziye gidiyordu. **Dikiş öğrenmek**, yani **çalışmak**, yani sarhoş bir kocaya bakmak Osman Efendi . .

Translation: **to learn sewing**, in other words, **to work**, in other words, **to look after a drunkard of a husband**

(5) Milli Misak sınırları içinde ülke ve ulus birliğini esas tutarak sosyal adalet koşullarını gerçekleştirmek, ilerici atılışlarla demokrasiyi kurmak, **çağdaş uygırlığa**, yani, **sömürüsüz uygırlığa kavuşmak**; Atatürk'ün istiklali tam ilkesini gerçekleştirmek.”

Translation: **modern civilization**, in other words, **a civilization without exploitation**

(6) Hiç görülmemiş bir biçimde **mafayla**, yani **bir ülkenin illiğini kemiğini sömürerek para kazanan insanlarla** vatan kurtarma ideolojisi bir araya geliyor.

Translation: **with the mafia**, that is, **with people who gain money by ripping off a country to its bones**

(7) Ona anlatmayıp da kime anlatacaktım? Kimim kimsem yoktu, her şeyim oydu. **O**, yani **kalan tek inancım** . . .

Translation: **(To) her**, that is, **my only remaining belief**

Concluding Remarks: *The processing of yani*

yani...

1. Enters processing both at the conceptual and the procedural level.
  - It needs to be categorized along with discourse connectives and discourse particles.
2. Affects the macro-structural organization and the style of the discourse.
  - It needs to be further explored as a rhetorical device.
3. Places restraints on the derivation of **explicatures** and **implicatures** (i.e., the ‘what is said’ and the ‘what is inferrable’).

Thank You for Listening

References

- Blakemore, D., 2007. ‘Or’-parentheticals, ‘that is’-parentheticals and the pragmatics of reformulation. *Journal of Linguistics*, 43: 311-339.
- Blakemore, D., 2007. Apposition and affective meaning. *Language and Literature*, 17, 37-57.
- Carston, R., 2002. *Thoughts and Utterances: The Pragmatics of Explicit Communication*. Oxford: Blackwell.
- Gencan, T. N., 1979. *Dilbilgisi*, 4. baskı. Ankara: TDK.
- İlgin, L., Büyükkantarcıoğlu, N., 1994. Türkçe’de “YANI” sözcüğünün kullanımı üzerine bir inceleme. *VIII Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, 24-38 .
- Morillo, S., 2004, A relevance reassessment of reformulation markers. *Journal of Pragmatics* 36, 2059–2068.
- Özbek, N., 1995, *Discourse Markers in Turkish and English: a Comparative Study*. Unpublished PhD. Thesis. Nottingham University.
- Özel, S., Kutluk, Ö., Atabay, N., 1983. *Sözcük Türleri*. Türk Dil Kurumu: Ankara.
- Sperber, D., Wilson, D., 1995, *Relevance: Communication and Cognition*, Oxford: Blackwell.
- Wilson, D., 2000. Metapresentation in communication. In: Sperber, D. (ed.), *Metapresentation*.
- Wilson D, Sperber D., 1993. Linguistic form and relevance. Retrieved June 10, 2005 from <http://sperber.club.form.htm> (Published in *Lingua* 90: 1-25).
- Yılmaz, E., 2004. *A Pragmatic Analysis of Turkish Discourse Particles: Yani, İşte and Şey*. Unpublished PhD. Thesis. METU: